

Europaparlamentsvalet 2024: att tillsätta valnämnder och valbestyrelse

STST 22.04.2024 § 122
649/00.00.00/2023

Beredning

Personalchef Thomas Grönholm

Europaparlamentsvalets egentliga valdag är söndag 9.6.2024 och förhandsröstningen förrättas i hemlandet 29.5–4.6.2024 och utomlands 29.5–1.6.2024.

I 15 § i vallagen föreskrivs det bland annat att kommunstyrelsen i god tid före val ska tillsätta

- 1) för varje röstningsområde en valnämnd, som består av ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare, dock minst tre
- 2) för förhandsröstning som verkställs i anstalter en eller flera valbestyrelser, som består av ordförande, vice ordförande och en annan medlem samt ett behövligt antal ersättare, dock minst tre.

Såväl valnämndens och valbestyrelsens medlemmar som deras ersättare ska i den utsträckning det är möjligt företräda de i partiregistret antecknade partier som vid föregående riksdagsval ställt upp kandidater i valkretsen i fråga. Valnämndens ersättare och valbestyrelsens ersättare ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna. Valnämndernas och valbestyrelsernas ordförandes och vice ordförandes namn och kontaktinformation ska meddelas den kommunala centralvalnämnden.

I riksdagsvalet 2023 ställde följande i partiregistret antecknade partier upp kandidater i Nylands valkrets: Feministiska partiet r.p., Djurrättspartiet r.p., Sinimusta Liike r.p., Samlingspartiet r.p., Medborgarförbundet r.p., Vänsterförbundet r.p., Rörelse.nu r.p., Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p., Gröna förbundet r.p., Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., Valta kuuluu kansalle r.p., Liberalpartiet – Frihet att välja r.p., Sannfinländarna r.p., Piratpartiet r.p., Korjausliike r.p., Centern i Finland r.p., Svenska folkpartiet i Finland r.p., Finska Folket Först r.p., Kristall Parti r.p., Frihetsalliansen r.p. och Finlands Kommunistiska Parti r.p.

På Rådhuset i Lovisa stad hölls 26.3.2024 ett förhandlingsmöte mellan de registrerade partierna om tillsättande av valnämnder. Kungörelsen om kallelsen publicerades 12.3.2024 och fanns framlagd i det allmänna datanätet ända till 24.3.2024.

Valnämndernas och valbestyrelsens arbete

Valnämnden och valbestyrelsen är beslutför med tre medlemmar. Lovisa stad har 14 röstningsområden, för vilka det väljs en valnämnd var. Valnämnden består av ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar. I regel har fem ersättare föreslagits till valnämnderna, men till röstningsområdet 005 (Skinnarby) tre, till 006 (Hardom) tre, till 011 (Strömfors norra) tre och till 012 (Strömfors kyrkby) fyra.

Valnämnderna sköter röstningen och den preliminära rösträkningen på valområdena under den egentliga valdagen för Europaparlamentsvalet 9.6.2024. Valnämnderna sammanträder med ersättare under valdagen.

Valbestyrelsen förrättar anstaltsröstningarna, så dess medlemmar och ersättare ska ha möjlighet att arbeta under tjänstetid.

Behörighet och jäv för valnämndens och valbestyrelsens medlemmar och ersättare

Enligt 9 a § i vallagen ska valmyndigheterna sköta sitt uppdrag opartiskt. Denna allmänna bestämmelse omfattar alla valmyndigheter, såsom valnämnden och valbestyrelsen.

Valnämnd

Behörighet: Medlemmarna och ersättarna ska enligt kommunallagen vara valbara till ett kommunalt förtroendeuppdrag. Dessutom ska såväl medlemmarna som ersättarna i den utsträckning det är möjligt företräda de partier som vid föregående riksdagsval (2023) ställde upp kandidater i den valkrets till vilken kommunen hör. En kandidat i valet får inte vara medlem eller ersättare. Justitieministeriet fäster kommunernas uppmärksamhet vid att ordalydelsen "i den utsträckning det är möjligt" i 15 § 2 momentet i vallagen också kan tillämpas så att om partierna trots begäran inte utser tillräckligt med kandidater till valnämnderna kan även andra personer som är valbara till kommunala förtroendeuppdrag utses till medlemmar.

Jäv: Bestämmelserna om jäv i förvaltningslagen tillämpas inte på valnämndens verksamhet. Detta innebär att den som utsetts till medlem eller ersättare kan arbeta i valnämndens alla uppgifter, dock med ett undantag: en medlem av valnämnden som är make, maka, barn, syskon eller förälder till en kandidat får inte anlitas som valbiträde enligt 73 § 2 momentet i vallagen.

Valbestyrelse

Behörighet: Medlemmarna och ersättarna ska enligt kommunallagen vara valbara till ett kommunalt förtroendeuppdrag. Dessutom ska såväl medlemmarna som ersättarna i den utsträckning det är möjligt företräda de partier som vid föregående riksdagsval (2023) ställde upp kandidater i den valkrets till vilken kommunen hör. En kandidat i valet får inte vara medlem eller ersättare. Justitieministeriet fäster kommunernas uppmärksamhet vid att ordalydelsen "i den utsträckning det är möjligt" i 15 § 2 momentet i vallagen också kan tillämpas så att om partierna trots begäran inte utser tillräckligt med kandidater till valbestyrelsen kan även andra personer som är valbara till kommunala förtroendeuppdrag utses till medlemmar.

Jäv: Bestämmelserna om jäv i förvaltningslagen tillämpas inte på valbestyrelsens verksamhet. Detta innebär att den som utsetts till medlem eller ersättare kan arbeta i valbestyrelsens alla uppgifter.

Tillsättande av valmyndigheter

Enligt 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska kvinnor och män vara representerade till 40 procent vardera i kommunala organ.

Arvodena för medlemmarna och ersättarna i valnämnderna och valbestyrelsen fastställs i 170 § i stadens förvaltningsstadga.

Justitieministeriet gav anvisningar till kommunerna 2.6.2023, SR/17100/2023, om att den kommunala centralvalnämnden ska utbilda, handleda och ge råd till kommunens övriga valmyndigheter, inklusive

valnämnderna och valbestyrelsen, så att de klarar av de uppgifter som hör till dem. Som utbildningsmaterial kan centralvalnämnden till exempel använda Justitieministeriets webbutbildning, valanvisningar och VAT-anvisningar. I Lovisa ordnas stadens egen utbildning för valnämnderna och valbestyrelsen i maj 2024 under en tidpunkt som separat meddelas till medlemmarna och ersättarna i valnämnderna och valbestyrelsen. Till medlemmarnas och ersättarnas uppgifter hör också att självständigt genomgå webbutbildning och göra sig förtrogen med valanvisningarna och VAT-anvisningarna.

Bilaga nr 2:

Fullmäktigegruppernas förslag till sammansättning för valnämnderna och valbestyrelsen

Förteckning över röstningsställen

Föredragning

Tf stadsdirektör Elina Amnell-Holzhäuser

Förslag

Stadsstyrelsen beslutar inför Europaparlamentsvalet 2024 att

1. tillsätta valnämnder för röstningsområdena:

001 Lovisa centrum (Lovisavikens skola)

002 Harjurinne (Harjurinteen koulu)

003 Valkom (Valkom allaktivitetshus)

004 Märlox (lokalerna för tidigare Vägglösa verkstaden)

005 Skinnarby (Bygdegården)

006 Hardom (Traditionscentrum Kuggom)

007 Pernå kyrkby (Höganås)

008 Forsby (Forsby skolcentrum)

009 Isnäs (Isnäsin koulu)

010 Sarvsalö (Byagård)

011 Strömfors norra (Ruotsinkylän Maamiesseurantalo)

012 Strömfors kyrkby (Kylis, tidigare biblioteket)

013 Strömfors södra (Tessjö bibliotek)

014 Liljendal (biblioteket)

2. välja till var och en valnämnd ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare (minst tre)

3. tillsätta för förhandsröstningen på anstalter en valbestyrelse och välja till den ordförande, vice ordförande och en annan medlem samt ett behövligt antal ersättare (minst tre)

4. ställa valnämndernas och valbestyrelsens ersättare i den ordning enligt vilken de träder i stället för medlemmarna.

Behandling

Stadsstyrelsen behandlade de bifogade sammansättningarna för valnämnderna och valbestyrelsen en åt gången på följande sätt:

Valnämnd 1 (Lovisa centrum):

Stadsstyrelsens ordförande Arja Isotalo och ledamot Irene Malmberg anmälde jäv och var frånvarande från sammanträdet klockan 19.26–19.28. Stadsstyrelsens första vice ordförande Tom Liljestrand fungerade som ordförande för sammanträdet under behandlingen av den ovan nämnda valnämnden.

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 2 (Harjurinne):

Ledamot Lotte- Marie Stenman anmälde jäv och var frånvarande från sammanträdet klockan 19.29–19.30.

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 3 (Valkom):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 4 (Märlax):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 5 (Skinnarby):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 6 (Hardom):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 7 (Pernå kyrkby):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 8 (Forsby):

Ledamot Mikael Karlsson anmälde jäv och var frånvarande från sammanträdet klockan 19.30–19.31.

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 9 (Isnäs):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 10 (Sarvsalö):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 11 (Strömfors norra):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 12 (Strömfors kyrkby):

Jari Kekkonen anmälde jäv och var frånvarande från sammanträdet klockan 19.32–19.33.

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 13 (Strömfors södra):

Godkändes enligt bilagan.

Valnämnd 14 (Liljendal):

Godkändes enligt bilagan.

Valbestyrelsen:

Jari Kekkonen anmälde jäv och var frånvarande från sammanträdet klockan 19.33–19.34.

Godkändes enligt bilagan.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade inför Europaparlamentsvalet 2024 att:

– tillsätta valnämnder för de 14 röstningsområdena

– välja i enlighet med bilagan till var och en valnämnd ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare

– tillsätta i enlighet med bilagan för förhandsröstningen på anstalter en valbestyrelse och välja till den ordförande, vice ordförande och en annan medlem samt ett behövligt antal ersättare

– ställa valnämndernas och valbestyrelsens ersättare i den ordning enligt vilken de träder i stället för medlemmarna.